ilerici gençlik

BAĞIMSIZLIK ve DEMOKRASİ MÜCADELESİNDE ANTİ-EMPERYALİST DAYANIŞMA ve BİRLİK

15 Günlük Siyasi Gençlik Gazetesi

1 HAZİRAN 1976
Sayı: 12
2.- TL

GENÇLİĞE KİM SAHİP ÇIKIYOR?

20 Mayıs 1976 tarihli gazetelerde Ülkü Ocakları Genel Başkanı Ali Batman'ın Erzurum'da Ülkü Ocaklı komandolarla MSP'li akıncılar arasında çıkan çatışmayı yorumlayan bir demeci yer aldı. Batman "Anadolu'da birkaç yerde Ülkücü gençlik ile diğer kardeş sağ gençlik teşekküllerinin mensupları arasında vukubulan hadeselere sebep olanların diğer sağ teşekküllerin arasına sızmış olan tahrikçi sol militanlar olduğunu tahmin ediyoruz" diyordu.

Batman'ın demecine ilk tepki MSP Genel Başkan Yardımcısı Fehmi Cumalıoğlu'dan geldi. Cumalıoğlu kendilerinin dışında kalan "milliyetçi"leri yerin dibine batırdıktan sonra, "Bizce Ülkü Ocakları da en az sol kadar anarşisttir. Biz, fikrin fikirle mücadelesini savunuyoruz. Erzurum'da gençlerimiz o kadar zaman sabretti." diyordu. Ardından da "Ama sabrın da bir yere kadar hükmü geçer" diyerek, Akıncıların da Ülkücülerden aşağı kalır tarafları olmadığını hatırlatır üstü kapalı bir tehdit savuruyordu.

Hakkındaki tutuklama kararı nedeniyle halen aranıyor olması gereken Batman'ın demeciyle başlayan bu tartışma ve Erzurum'da Akıncıların binasına bomba atılmasına kadar varan olaylar "milliyetçi" gençliğin pek de söylendiği gibi tek vücut olmadığını ispatlıyordu. Gençlik içinde kendilerine kitle tabanı bulamayan Akıncılarla Ülkücüler "milliyetçi" gençliği paylaşma telaşı içindeydiler.

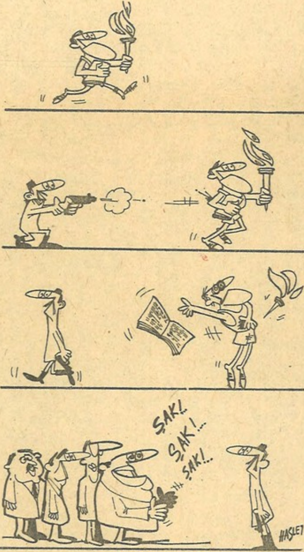
ÜLKÜCÜ DERNEKLER NE İŞE YARIYOR ?

Bu arada "Ülkücü Teknik Elemanlar Derneği" de işe karışarak, Cumalıoğlu'na Ülkü Ocakları hakkındaki sözlerini kınayan bir telgraf çekti. "Ülkücü Teknik Elemanlar Derneği" yeni kuruldu. Ancak kısa zamanda, Ülkü Ocakları gibi sicilli katillere, ipsiz sapsızlara ekmek kapısı olacağını tahmin etmek zor değil. "Milliyetçi" öğretmenleri toplamak için yola çıkan Ülkü-Bir'in marifetleri buna bir örnek. Son olarak da Adana'nın Bahçe ilçesi yakınlarında, Ülkü-Bir'e kayıtlı dört öğretmen 2500 mermi ile yakalandı. Okuldan izin almaya gerek duymadan ayrılan öğretmenlerin Kilis'de kaldıkları lojman ve otelde bol bol Bozkurtlu afişler, bildiriler ve kitaplar bulundu.

MHP yanlısı Trabzon Öğretmen Lisesi müdürü Ali Ulusal, kız öğrencileri yazılı ve sözlü tüm emirlere rağmen 19 Mayıs törenlerine çıkartmamıştı. Vali tarafından görevinden alındığı kendisine bildirilen Ulusal, bu emre pek kulak asmadı. Okula gelen güvenlik kuvvetlerine karşı direndi, bunun üzerine yapılan aramada üzerinde ruhsatsız "Star" marka bir tabanca bulundu. Ali Ulusal, tabanca taşımasının sebebini "kendimi ve komando öğrencileri komünistlere karşı bununla koruyorum." diyerek açıkladı.

"DAVA"DAN DÖNENLER VURULUYOR!

Ülkücü komandolar Afyon'un Sandıklı ilçesinde 19 Mayıs provasından çıkan liseli öğrencilere "Ölmeye, öldürmeye geldik" naralarıyla saldırdılar. Öğrenciler kaçışmaya başlayınca saldırganlar arasında bulunan İbrahim Türkeş kendi arkadaşlarının insanlık dışı davranışlarına dayanamadı. "Yeter artık elimizde kalacaklar" diyerek onlara engel olmak istedi, ancak saldırıyı yöneten "Geri dönmek yok, hepsini öldüreceğiz" diyerek İbrahim Türkeş'in üzerine yürüdü. Böylece başlayan tartışma İbrahim Türkeş'in dövülerek komaya sokulması ile sonuçlandı. Türkeş hastahaneye kaldırılırken öldü. Başbuğ'un gözü dönmüş komandoları iğrenç saldırılarına alet olmak istemeyenleri böyle ikna ediyorlardı!

MC İSTİFA

Milliyetçi cephenin bir yıldır işçilere, emekçilere, öğrencilere yönelttiği saldırılar, demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlama çabaları Türkiye ekonomisinin içinde bulunduğu çıkmazdan kaynaklanıyor.
MC, kapitalist ekonominin içinde bulunduğu bunalımın faturasını işçilere, emekçilere yüklemeye uğraşıyor.

Her geçen gün biraz daha batağa gömülen ekonomik durumun kitlelerden gizlenmesi gerek. Allanıp pullanarak "Kalkınıyoruz" teraneleriyle kamuoyuna sunulan "yatırımlar" bunun için kullanılıyor. Cephe başı Demirel bunun için bu aralar "Temel atma" işleriyle pek meşgul. Ancak işçi-emekçi kitlelerin bugün geldiği düzey, böyle yutturmacalara şans tanımıyor. Menemen ve Emiralem'de İzmir içme suyu tesisleri açılırken olanlar ve Bornova'da Demirel'in 204 ucuz konutun temelini atarken protesto edilmesi bu gelişmenin sonucu.

İçme suyu tesislerini açmaya gelen Demirel "MC İstifa", "Bağımsız Türkiye" sloganlarıyla karşılaştı. "İçme Suyu Tesislerini Açıyorum" dedikten sonra gitmek zorunda kaldı. Bugün sosyalistlerin, ilericilerin önlerindeki güncel görevi, artık kitlelere mal olan bu slogan açıklıyor: MC İSTİFA!

ÜNİVERSİTELER

ADMMA ve YO'da oynanan oyunlar son aşamasına geldi. 10 binin üstünde öğrencinin okuduğu bu okulda faşistlerin etkinlik kuramaması besleme komandoları rahatsız ediyordu. Okulda öğrencilerin birliğini bozmak, öğrencileri sindirmek için uygulananlardan ilki komando saldırıları şeklinde oldu. Başarıya ulaşamayan bu plan sonucunda okul sürekli olarak kapalı tutuldu. Okulun açlış tarihi olan 29 Mart'tan sonra ise faşistler okulu işgal ederek öğrencilerin içeri girmesini engellediler.

İşgal günlerinde çıkan olaylar bir öğrencinin ölümüne bir çoklarının yaralanmasına, tutuklanmasına, gözaltına alınmasına sebep oldu. Fakat uygulanmak istenen plan icabı öğrenime birer, ikişer günlük aralarla "sözde" devam edildi. İdare, üniversitelerde çıkan bu tip olaylara karşı hissizleşen kamuoyunu uyandırmak istemiyordu. Okul kapandığı takdirde bir senesini kaybeden on binden fazla öğrencinin sorumluluğu yüklenilmek zorunda kalınacak, okula alınması gereken 2000 öğrenci alınamayacaktı. Ayrıca çıkan olaylarda güçleri büyük ölçüde bölünen ilerici öğrencilerin eskisi gibi güçlü olarak okula gidemiyecek; okulu ellerinde bulunduran komandolar okuyabileceklerini zannederek gelen tarafsız öğrencileri etkileyip güçlenecekti. Yapılmak istenenlerin kolaylaştırılması için gereken her şey en ince ayrıntısına kadar yapıldı. İlk iş olarak devam mecburiyeti kaldırıldı. Yönetim kurulu can güvenliği konusunda artık sorumlu olmadığını bir bildiriyle ilân etti, "sorumlusu" olduğu olaylarla öğretim görevlilerini okuldan uzaklaştırdı. Okulda toplam 4 - 5 hafta öğrenim yapılmasına rağmen öğrenim yapılmış kabul edilip imtihan tarihleri ilân edildi.

Bütün bu olanlardan sonra artık MC hükümetinin ve işbirlikçisi okul yönetim kurulunun düşündükleri ve yapabildikleri ortada. İşgal altında olan, can güvenliğinden ve öğretim üyelerinden yoksun bir okulda eğitim ortamının sağlanamıyacağı açık. Öğrenciler bundan sonraki olaylarda hissiyattan uzak, akılcı kararlar ve tavırlar almak zorunda.

Hal böyleyken halâ öğretimin sürdürülebileceğini iddia etmek anlamsız.

Artık gelişen olaylara gerçek yüzünü kavrayamadıkları için kayıtsız kaldıkları iddia olunan kişilerin bu tutumlarının, bilgisizlikten değil, çıkar kaygusundan doğduğu iyice ortaya çıktı. Yalnız bu kişilerin bilmesi gerekli bir nokta var: Ortak oldukları bu suçlardan dolayı, diğer suçlularla birlikte kendilerinden de hesap sorulacağı.

BYÖKD'DE SEÇİMLER

Tüm bu baskılara karşılık, ilerici gençlerin mücadelesi de gelişiyor. Gençlik örgütleri sağlıklı bir yapıya kavuşuyor. Bunun en son örneği Bursa Yüksek Öğrenim Kültür Derneği'nin genel kurulu. Maocular ve goşistlerin tüm oyunlarına rağmen genel kurul kavga çıkarılmadan ve erteletilmeden tamamlandı ve yönetime, seçime "ilerici gençliğin birliği" adı altında katılan grubun adayları getirildi.

ANKARA TIP

MC'nin tırmanışıyla birlikte, Türkiye'nin en fazla ihtiyaç duyduğu bir dalda, tıp dalında öğretim yapan kurumlarda saldırıya uğramaya, öğretimleri aksatılmaya başlandı. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde daha evvel meydana gelen olaylardan geçmiş sayılarımızda bahsetmiştik. Bu okullar 14 - 15 - 17 Mayıs günleri olaylara sahne oldu.

14 Mayıs Cuma günü faşistler, devrimci bir öğrenciyi histoloji laboratuarında yalnız başına yakalayarak dövmeye uğraşırlar. Öğrencilerin olayı haber almaları ve olay yerine gelmeleri üzerine amaçlarına ulaşamazlar. Fakat aynı öğrenciyi okul çıkışında takip ederek döverler.

Ertesi gün dışarıdan da yardım alan faşistler, sürekli olarak öğrencileri tahrik ederler. Öğrencilerin şebekelerini ellerinden almaya uğraşırlar. Okul'da durum gerginleşir. Ancak öğrenciler o gün olay çıkmadan dağılırlar.

Pazartesi günü ise, ders notlarını dağıtmak üzere Morfoloji binasına giren bir öğrenci faşistlerin saldırısına uğrar. Polis saldırganlarla birlikte olayı önlemek için araya giren öğrencileri de nezarete götürür. Aynı gün öğleden sonra ise Morfoloji binasının önünde toplanan öğrencilere faşistler sopa ve zincirlerle saldırırlar. Polis ve Dekan'ın gözleri önünde meydana gelen bu olaylar karşısında, ne polis ne de Dekan hiç bir tepki göstermezler. Saldırganların isimlerinin öğrencilerce Dekan'a bildirilmesine rağmen bunlar hakkında hiçbir idari işlem yapılmamıştır.

"ESAS" GÖREVLİLER VE YARDIMCILARI

Bugün Türkiye'de, pek çok üniversite ve yüksek okul faşist komandoların silahlı işgali altında. Amaç, üniversite ve yüksek okulları ilerici, demokrat, yurtsever öğrenciler için okunamaz hale getirmek. Bu da, MC iktidarının üniversiteleri faşistleştirme ve böylece faşist tırmanışı hızlandırma politikasının bir parçası. Komandoların bu eylemlerinde en büyük destekleyicileri, koruyucuları "esas" görevliler. Bu durum, faşistlerin Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'ni, Gazi Eğitim Enstitüsü'nü, Turizm ve Ticaret Yüksek Okulu'nu, Ankara Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisi'ni işgalinde belirgin olarak ortaya çıktı.

Faşistlerin sayıca ve nitel olarak güçsüz, öğrencilerin çok büyük kısmının anti-faşist olduğu bazı okullarda ise durum tam tersi. Buralarda "yardımcıları" ile "esas" görevlilerin rolleri değişiyor. İşgal eylemi "esas" görevlilerce yerine getiriliyor.

Hacettepe Üniversitesi de bu şekilde işgal altında bulunan okullardan birisi. MC'nin Hacettepe'deki oyunu açık. Polis baskısı ve saldırıları ile tüm öğrencileri yıldırıp susturarak Üniversite'yi dikensiz bir gül bahçesi şeklinde faşist komandolara teslim etmek. Bu yıldırma politikası özellikle son haftalarda kendini iyice hissettirmeye başladı. Durumu daha iyi kavramak için Ankara'da üç devrimcinin polisin ve faşistlerin açtığı ateşle katledildiği güne, 8 Nisan'a kadar gitmekte yarar var.

YURT BASKINI, ILK ADIM

Aynı gün Hacettepe yurdunu basan, birçok öğrenciyi kurşunlayan, özellikle kız öğrencilere çok ağır küfürler eden, öğrencileri cop, tekme, tokat ve yumruklarla döven polislere Yurt Müdürü şöyle haykırır: "Sizin yaptığınızı Gestapo bile yapmadı!.." Bu durumda okul ve yurt kapatılır. Daha sonra okul idaresi, okulun 19 Nisan, Yurt, hazırlık ve gece bölümlerinin de 3 Mayıs günü açılacağını duyurur. Öğrenciler, yurdun da okulla birlikte açılması gerektiğini aksi taktirde birçok öğrencinin sokakta kalacağını bildirirler. Fakat idare, öğrencilerin bu isteğini kabul etmez.

19 Nisan günü okul açılınca manzara ilginçtir. Öğrencilerin hemen hemen yarıya yakını, özellikle yurtta kalanlar okula gelememişlerdir. Bunun üzerine öğrenciler yurdun 25 Nisan'da açılmasını isterler ve yurt açılana kadar boykota giderler. Polis bu noktada devreye girer. Öğrencileri rastgele karakola çekip dayaktan geçirir. Bazı öğretim üyeleri, 200 kişilik anfide 5 faşiste ders anlatması için tomsonlu polislerce tehdit edilir. Bu durum karşısında bayılan, fenalık geçiren öğretim üyeleri de olur. İdare, bazı öğretim üyelerine, çoğu okul dışından gelip anfilerin onda birini bile dolduramayan faşistlere ders anlatmaları için baskı yapar. Yine idare, karakoldan, yedikleri tekme, tokat ve yumruklarla elleri yüzleri şiş çıkan öğrencilerin ellerine, "boykot tahrikçiliği yaptıkları, öğrencileri gruplaştırdıkları gerekçesi ile haklarında soruşturma açıldığını" bildiren ve savunmaları isteyen birer kağıt tutuşturuverir. Tabii bu cezai soruşturmadan sadece karakola çekilen öğrenciler paylarını almazlar. Tıp Fakültesi Dönem I'den 13 kişi hakkında da aynı gerekçelerle soruşturma açılır. İhbar mekanizması o kadar güzel işlemektedir ki, bu 13 kişiden biri, boykot günü memleketinde bulunmakta, nasıl oluyorsa oradan "boykot tahrikçiliği" yapmakta, oradan "öğrencileri gruplaştırmaktadır". Bu öğrenci, Soruşturma Hazırlık Komisyonu'na durumu anlatmaya gittiği zaman ise ağır hakaretlere maruz kalır ve kovulur. Bu 13 kişinin sözlü savunmasını alan Komisyon'un sorduğu soruların en ilginci de şöyle: "Hangi partiyi tutuyorsun?"... Sonunda polis ihbarları da "değerlendirilerek" bu 13 öğrenciye birer hafta okuldan uzaklaştırma cezası verilir. Halbuki cezaya gerekçe olan boykot, Üniversite Senatosu'nca da kabul edilmiş ve Rektörlük tarafından bu durum basına açıklanmıştı. İdare kendi kendisi ile de çelişmekteydi.

YURT AÇILIYOR

Yurdun 25 Nisan'da açılışı ile birlikte, öğrenciler yurdun kapatılış nedenini de anlarlar. 150 kadar komando, yurda girmek için polisin koruyuculuğunda kayıt yaptırmaya gelmişlerdir. Aynı anda yurdun çevresini saran faşistler, yurda gelenleri zincir ve Sopalarla döverler. Fakat yurt öğrencilerinden kendilerine karşı gelişen tepkiden ürken faşistler, yurdu terketmek zorunda kalırlar. Şimdi her an faşistlerin yurda gelme olasılığı var. Tabii polis desteğinde. Ne gariptir ki yurda girmek için müracaat etmiş bir yığın öğrenci sıra beklerken, boş yerler faşistler için bekletilmekte. Bu arada polis, yurda girmek, faşistlerin yurda girebileceği zemini yaratmak ve yurdu işgal etmek için fırsat kollamakta. Yurt çevresinde oturanlardan biri tabancasını çekip havaya ateş etse veya yurdun 500 metre ötesinden geçmekte olan bir otonun lastiği patlasa polis derhal yurdu sarmakta.

FİGÜRANLAR

Faşistler de diğer okul baskınlarından fırsat bulabildikleri ölçüde devreye girmekten geri kalmazlar. Ama sadece birer figüran olarak. 3 Mayıs'ta, Hazırlık bölümünün açılışı ile birlikte, faşistler her gün bu bölümde olay çıkarmaya çalışırlar. Ama öğrenciler polisin okuldaki rolünü iyi kavramışlardır. Herhangi bir olayda faşistlerin aradan çekileceğini, polislerle karşı karşıya geleceklerini anlarlar. Ve yeni bir 8 Ocak daha yaşamamak için de faşistlerin tahriklerine kapılmazlar. Öğrencilerin provokasyona gelmeyeceğini anlayan faşistler direkt saldırıya geçerler. 14 Mayıs günü üzerleri iyice aranarak (!) kendilerine yasak(!) olan Hazırlık Bölümü'ne giren tüm faşistler, polisin gözü önünde öğrencilerin üzerine bıçak, zincir ve sopalarla saldırırlar. Bu kez polis, herzamanki gibi olaylara seyirci kalmaz. Faşistlerle birlikte öğrencileri coplamaya, yakaladığını karakola götürmeye başlar. Neticede Yasin Ketenoğlu ve Ali Alp bıçakla ağır şekilde yaralanır. Savaş Çakır ise faşistler tarafından üçüncü kat penceresinden atılarak yaralanır. O sırada polis, hocaları ile birlikte dersten yeni çıkan birkaç öğrenciyi de götürür. Öğrencilerinin götürülmesine karşı çıkan öğretim görevlisi Ayla Ersoy da 18 öğrenci ile birlikte polisce göz altına alınır.

Bunun üzerine 17 Mayıs günü Hazırlık Bölümü Öğretmenleri, okuldaki polis işgalinin kaldırılması için bir günlük boykota giderler. Bunun için öğretmen ve öğrenciler okul önünde bir forum düzenlerler. Fakat daha forum başlamadan 50 kadar faşist taş ve sopalarla kalabalığın üzerine saldırır. Öğrenciler faşistlere karşı koymaya başlayınca, polis derhal devreye girer. Neticede forum dağıtılır. Bu arada iki polisin birbirlerini tebrik ettiği de kimsenin gözünden kaçmaz.

HAZIRLIK İŞGAL EDİLİYOR

Aynı gün faşistler, okul dışından da gelen 250-300 kişiyle Hazırlık bölümünü işgal ederler. Polis ise, faşistlerin marş sesleri arasında öğrencilere saldırıp, anfilere kadar kovalar. Birçok öğrenciyi acımasızca coplar. Dışarıda da öğrenciler, polisin kasıtlı hareketlerine tanık olurlar. Polisler önlerine geleni coplar, tekmeler, sonra da basarlar kahkahayı. Önlerine gelen öğrenciyi karakola çeker, bayıltıncaya kadar dövdükten sonra da bırakırlar. Osman Nuri Tüysüz, Ayhan Özgündüz ve Bedirhen Bingöl bu öğrencilerden.

Daha sonra karınları acıkan faşistler, bu kez de kafetaryayı işgal ederler. Kafeteryada can güvenliğinin olmadığını gören öğrenciler, tepeye köfte yemeye çıkarlar. Öğrencilerin köfte - ekmekle bile karınlarını doyurmalarına tahammül edemeyen polisler, "Burada yemek yemek yasak ulan! Gidin yemekhanenizde yiyin" diyerek öğrencilere tekme, tokat ve coplarla girişirler. Bir taraftan da kahkahalar atmaktadırlar.

İNSANLIK NERDE?!

18 Mayıs günü ise polisin baskıları yeni bir aşamaya gelmiş, cana kıyıcı bir hal almıştır. Nitekim kafeteryadan silah zoru ile karakola götürülen Tıp Fakültesi öğrencisi Selçuk Eralp'in yapılan işkenceler sonucu kolu, polis tarafından bilerek kırılmıştır. Bu durumu anlatmak için Rektörlüğe giden Tıp Fakültesi öğrenci temsilcisi Ahmet Karakurt da Rektörlük önünde polisler tarafından çevrilir. Polisler "Sen bizi nasıl şikâyet edersin?" diyerek öğrenci temsilcisini öldüresiye tekmelemeye başlarlar. Bir yandan da "Bu okulda birkaç kişiyi temizleyelim de bakalım o zaman okula gelebilecek misiniz?" demektedirler. Ahmet Karakurt'u kurtarmaya çalışan arkadaşları da polislerce coplanarak dağıtılır. Neticede Ahmet Karakurt iç kanama geçirerek hastahaneye kaldırılır. Şimdi halen hastahanede yatmakta ve durumu ağır.

Aynı gün öğleden sonra Fevzi Aslansoy yurt önünde katledilir. Öğrenciler, Fevzi'yi Fahrettin Keleştimur, Atilla

Murat Karaoğlu ve Cem Yenişehir adlı faşistlerin öldürdüğünü söylemekteler. Yine öğrencilerin söylediklerine göre, bunlar Yenimahalle CHP binasını bombalayan faşistlerden.

20 Mayıs günü Tıp Fakültesi Dönem III öğrencileri sınavlarda kağıtlarına "Kahrolsun Faşizm", "Demokratik Üniversite", "Özerk Üniversite" gibi sloganlar yazarak polisin tutumunu, Fevzi Aslansoy'un katledilmesini ve aynı zamanda Dönem III öğrencisi olan Ahmet Karakurt'un komaya sokulmasını protesto ederler. Yine aynı nedenlerle diğer öğrenciler de bir günlük boykota giderler.

Hacettepe'deki polis baskısı sadece öğrenci ve öğretim üyelerine yönelik değil. Haklarını almak için yemek boykotuna giden Hastahane Personeli de bu baskıdan payını aldı. Tomsonlu polisler personeli yıldırmak, direnişi kırmak için büyük çaba harcadı.

ÇÖZÜM NE?

Polis baskısı ve saldırısı karşısında okul idaresinin tavrı da net değil. Ama idare olaylar karşısında çoğu zaman suskun. Bazan polisin bu tür saldırılarına destek olduğu da görülmekte. Öğrencilere ceza verilmesi ve Hastahane personelinin direnişini kırmak için gösterilen çaba bunun en belirgin örnekleri.

Hacettepe'de polis işgalinin ve baskısının hedef aldığı tüm kesimlerin sıkı bir dayanışma içine girmeleri gerek. Öğrenciler kendi aralarında bunu büyük ölçüde başarıyorlar. Ancak, asistanların, öğretim üye ve görevlilerinin hastane ve okul personelinin, hatta okul yönetiminin de bu dayanışmaya aktif olarak katılması zorunlu. Bu konuda Üniversite Senatosu'ndaki ilerici öğretim üyeleri tüm olanaklarını sonuna kadar zorlamalılar. H.Ü. Eczacılık Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Oğuz Kayaalp bu konuda aktif çalışmalar gösteren bir öğretim üyesi. Rektör Prof. Dr. Doğan Karan da, oylarıyla rektörlüğe seçildiği ilericilerin yanında tavır almalı. Bu konudaki tavrını yukarıdan gelen baskılardan yılmadan netleştirmelidir. Baskılardan çekinerek koltuk kaygusuna düşerek pasifleşmek çözüm değil. Bu tavır ancak yeni baskılara yol açar. Baskıların tepki görmeden sürdürülegeldiği bir ortamda da iktidarın daha has adamlarını işbaşına getirmesi kuvvetle muhtemel.

Hacettepe faşistlere teslim edilmeyecektir. Ama bunu başarmanın yolu bu dayanışmayı sağlamaktan geçmektedir.

İNSANLIĞIN HİZMETİNDE BİLİM İÇİN

DÜNYA BİLİM İŞÇİLERİ FEDERASYONU 2. BAŞKANI VE BERLİN HUMBOLDT ÜNİVERSİTESİ YÖNETİCİSİ, DEMOKRATİK ALMAN CUMHURİYETİ BİLİM AKADEMİSİ ÜYESİ PROF. KARL - HEİNZ WİRZBERGER TARAFINDAN NÜFUS KONTROLU HAKKINDA YAZILMIŞ BİR YAZI SUNUYORUZ.

● Dünya nüfusu hızla artarken, yüzyılımız sonunda ortaya çıkacak problemleri herkes bir bilim işçisi kadar bilebilir. Bilindiği gibi günümüzden 2000 yılına kadar bir çeyrek asır var. Fakat güvenilir verilere göre kısa bir zaman içerisinde, 2000 yılında, 4 milyar artarak gezegenimizde nüfus 6 veya 7 milyara ulaşacak. 1,5 kez artan nüfusun getireceklerine kendimizi hazırlayabiliriz.

Bilimin bu gelişmede bir sorumluluğu vardır. Bunu da, bilimi tümüyle insanlığın hizmetine veren ve sosyal gelişmeleri temsil eden sosyal güçlerin desteklemesiyle yüklenebilir. Bu sosyal güç, bütün dünyada sosyalizmin zaferi ve barış içinde birarada yaşama politikasının gerçekleşmesi için emperyalizme karşı mücadele veren bütün sınıf ve tabakalarla devrimci işçi sınıfıdır.

Acil sosyal sorunları çözümlemeden, emperyalizmin üstesinden gelmeden, hızlı nüfus artışıyla ortaya çıkan problemlere bir çözüm bulmadan, insanlığa yardımcı olacak kaynakların değerlendirilmesini ve önemli bilimsel buluşları düşünmek saf bir hayalden başka bir şey değildir. Bu hedefe ulaşmak için insanlığın en fazla gerek duyduğu şey, barıştır. Sonuç olarak; dünya halkları, soğuk harbin dönemecini temsil eden, sosyal sistemleri değişik devletler arasında önemli alanlarda yapılan dayanışmayı ve sosyalist ülkelerin barış politikası kararlarını memnuniyetle karşıladılar.

Nüfus sorununa yönelik bilimsel çabaların olumlu sonuçlara ulaşmasını isteyen tüm bilim işçileri ve tüm öğrenciler bilmelidirler ki ancak barış ve sosyalizm bu karışık sorunların çözümüne gerekli tarihi koşulları sağlar. Kapitalist koşullar sürdükçe nüfusun bugünkünden daha az bir hızla artışı halinde bile bu sorunlar çözülemez. Gezegenimizdeki zengin emperyalist ülkelerde insanın sefalet içinde yaşadığına tanık olurken, milyonlarca yoksul kapitalist ülkelerde ise her sene açlıktan binlerce insanın öldüğünü biliyoruz. Bunun nedenini maddi ve teknik üretimin özgül sınırlarında değil, ama bilhassa, halkın hayati ihtiyaçları için üretim hacminin belirlenmesini kabul etmeyen kapitalizmin doğasında aramak gerekir.

Buna karşılık sosyalizm insanların ihtiyaçlarını tatmin etmek için bilimi tümüyle insanlığın hizmetine vermeyi amaçlayan bir sistemdir. Sosyalist toplumun yararına olan bilimsel ve teknik gelişmelerin, nüfus artışı sorunlarını çözümlemeye yardımcı olacaklarından emin olabiliriz. Bu kanı yalnızca sosyalizmle gerçekleşen maddi ve teknik koşullara değil, fakat aynı şekilde nüfus artışını yerinde kontrol etme gereğine dayanmaktadır. Ancak sosyalist bilince erişmiş bir toplum, üretim araçlarının gelişmesinin olduğu gibi insanların üremelerini de planlayabilir.

Sosyalist toplumun yeni niteliği, insanların yeni sosyal sorumluluk duyguları, demografi çalışmalarına bir çözüm getirmeyi bilinçli bir şekilde kabul edecektir. Bu böyleyken, ABD'de doğum üzerine idari ve iktisadi engeller konulup, nüfus eğitimi ve tıbbi sorunların çözümü okullarda alınması mümkün tek tedbir olarak düşünülüyor ki, biz bunun insancıllığından şüphe ederiz. Onlar ise burjuva bireyciliğinin yukardaki sorunların çözümü için zorunlu, bereketli bir toprak olduğunu söyleyebilirler. Ortaya çıkan sorunların çözümünde bilim ve eğitimin önündeki en önemli ödevleri formüle etmeye çalışırsam, başlıca üç noktadan söz edebilirim. Birincisi bilimin sosyal gelişmelerin ve barışın hizmetine verilmesi, emperyalizme karşı bir mücadele aracı haline getirilmesi ve dünya nüfus sorununun çözümü için gerekli sosyal koşulları yaratmaya yardımcı olmasıdır. İkinci olarak, bilim çözümü için gıdasal kaynakları garanti etmek için, teknik, maddi ve sosyal koşullara doğru daha fazla yönelmelidir. En geniş anlamıyla alınan bu deyimin içinde gelecek kuşaklar için öğrenimin yayılmasını sağlayacak kültürel koşullar vardır.

Üçüncü olarak bilimin, üretici güçlerin ihtiyaçlarındaki değişime uyması ve nüfus artışına elverişli bir şekilde yönelmesine bağlı olan bilimsel problemlere, büyük bir dikkat göstermelidir. Ve nüfus ayarlamasında eğitimin de katkısı olmalıdır. Bu sorunlara anında gereken dikkat gösterilmezse 2000 yılının gereksinimlerine yeterli bir şekilde hazırlanmamış olan günümüzün eğitim sistemi bizi yeni sorunlara sürükler. Kanımca, demokratik ve geleceğe yönelik bir öğrenim için yukarıda söylenen problemlerin çözümü için çalışmak öğrencilere ve bilim işçilerine düşen sorumluluklardan biridir.

NAZIM HİKMET'İ ANARKEN...

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK ŞAİRİ NAZIM HİKMET, 3 HAZİRAN 1963'TE ÖLDÜ. YALNIZ SANATININ BÜYÜKLÜĞÜ İLE DEĞİL AYNI ZAMANDA SOSYALİZME OLAN İNANCI VE MÜCADELECİLİĞİ İLE DE TANIDIĞIMIZ ŞAİRİMİZİN, 1961' İN 11 EYLÜLÜNDE DOĞU BERLİN'DE KENDİ YAZDIĞI HAYAT HİKAYESİNİ SUNUYORUZ

1902'de doğdum
doğduğum şehre dönmedim bir daha
geriye dönmeyi sevmem
üç yaşımda Halepte paşa torunluğu ettim
on dokuzumda Moskova komünist Üniversite öğrenciliği
kırk dokuzumda yine Moskovada Tseka-Parti konukluğu
ve on dördümden beri şairlik ederim
kimi insan otların kimi insan balıkların çeşidini bilir ben ayrılıkların
kimi insan ezbere sayar yıldızların adını ben hasretlerin
hapislerde de yattım büyük otellerde de
açlık çektim açlık grevide içinde ve tatmadığım yemek yok gibidir
otuzumda asılmamı istediler
kırk sekizimde barış madalyasının bana verilmesini, verdiler de
otuz altımda yarım yılda geçtim dört metre kare betonu
elli dokuzumda on sekiz saatte uçtum Pragdan Havanaya
Lenini görmedim nöbet tuttum tabutunun başında 924 de
961 de ziyaret ettiğim anıt kabri kitaplarıdır
partimden koparmağa yeltendiler beni
                    sökmedi
yıkılan putların altında da ezilmedim
951 de bir denizde genç bir arkadaşla yürüdüm üstüne ölümün
52 de çatlak bir yürekle dört ay sırtüstü bekledim ölümü
sevdiğim kadınları deli gibi kıskandım
şu kadarcık haset etmedim Şarloya bile
aldattım kadınlarımı
konuşmadım arkasından dostlarımın
içtim ama akşamcı olmadım
hep alnımın teriyle çıkardım ekmek paramı ne mutlu bana
başkasının hesabına utandım yalan söyledim
yalan söyledim başkasını üzmemek için
          ama durup dururken de yalan söyledim
bindim trene uçağa otomobile
çoğunluk binemiyor
operaya gittim
çoğunluk gidemiyor adını bile duymamış operanın
çoğunluğun gittiği kimi yerlere de ben gitmedim 21 den beri
camiye kiliseye tapınağa havraya büyücüye
ama kahve falına baktırdığım oldu
yazılarım otuz kırk dilde basılır
          Türkiyemde Türkçemle yasak
kansere yakalanmadım daha
yakalanmam da şart değil
başbakan filan olacağım yok
meraklısı da değilim bu işin
bir de harbe girmedim
sığınaklara da inmedim gece yarıları
yollara da düşmedim pike yapan uçakların altında
ama sevdalandım altmışıma yakın
sözün kısası yoldaşlar
bugün Berlinde kederden gebermekte olsam da
                    insanca yaşadım diyebilirim
ve daha ne kadar yaşarım
                    başımdan neler geçer daha
                              kimbilir

NAZIM HİKMET

ORTAÖĞRENİMDE BİR YIL KAPANIRKEN

ÖMER IŞIK

EĞİTİMİN FAŞİSTLEŞTİRİLMESİ POLİTİKASININ BİR PARÇASI OLARAK, ORTAÖĞRENİM KURUMLARINI FAŞİSTLEŞTİRME ÇABASINDA OLAN MC İKTİDARI, ORTAÖĞRENİM GENÇLİĞİNİN YUKARIDAKİ ÖZELLİKLERİ DOĞRULTUSUNDA BU PLANINI ÇOK YÖNLÜ OLARAK YÜRÜTMEKTEDİR. LİSELERDE, MESLEK VE ÖĞRETMEN OKULLARINDA ESTİRİLEN TERÖR HAVASI, ANTİ–DEMOKRATİK UYGULAMALAR HEP BU PLANIN PARÇALARIDIR.

ÖZELLİKLE SON BİR YILDA ORTAÖĞRENİMDE ARTAN BİR KAYNAŞMA GÖZE ÇARPMAKTADIR. HERGÜN ONLARCA ÖĞRENCİ FAŞİST SALDIRILARDA YARALANMAKTA, CEZA ALMAKTA, SÜRÜLMEKTE, OKULDAN ATILMAKTADIR. HERGÜN ONLARCA ÖĞRETMEN KIYILMAKTA, HAPSEDİLMEKTE, SALDIRIYA UĞRAMAKTADIR. BUNLARIN KARŞISINDA, İLERİCİ ORTAÖĞRENİM GENÇLİĞİ TÜM GÜCÜ İLE DİRENMEKTE, BOYKOTLAR, MİTİNGLER, YÜRÜYÜŞLER YAPMAKTADIR.

Ortaöğrenim gençliği, toplumdaki çeşitli grupların kaynağını oluşturması bakımından önemli bir sosyal yere sahiptir. Üniversite gençliğinin kaynağı durumundadır. Ama, sorunları ve konumu üniversite gençliğininkinden farklıdır.

Yaşlarının getirdiği birtakım sorunlarının yanısıra düzenin sonuçlarından doğrudan etkilenirler. Ekonomik olarak büyük ölçüde ailelerine bağımlı olmaları ve çoğunlukla ailelerinin yanında kalmaları, onları ailelerinin etkilerine alabildiğine açık bir hale getirmektedir. Derslerin yoğunluğu da ayrı bir sorundur. Sürekli ve çok vakit harcayarak ders çalışmak durumundadırlar. Böylece çarpık eğitim düzeninin getirdiği şartlandırmalardan önemli ölçüde etkilenirler. Bu da ortaöğrenim kurumlarında gerici, faşist ideolojilerin yeşerip yayılması için uygun bir zemin yaratmaktadır.

Fakat bu noktada öğretmenlerin de öğrenciler üzerindeki etkisini unutmamak gerekmektedir. Yukarıdaki diğer özelliklerinin de etkisiyle ortaöğrenim gençliğinin politik saflaşmasında öğretmenlerin rolü büyüktür.

MC'NİN FAŞİSTLEŞTİRME POLİTİKASI

Eğitimin faşistleştirilmesi politikasının bir parçası olarak, ortaöğrenim kurumlarını faşistleştirme çabasında olan MC iktidarı, ortaöğrenim gençliğinin yukarıdaki özellikleri doğrultusunda bu planını çok yönlü olarak yürütmektedir. Liselerde, meslek ve öğretmen okullarında estirilen terör havası, anti-demokratik uygulamalar hep bu planın parçalarıdır.

Özellikle son bir yılda ortaöğrenimde artan bir kaynaşma göze çarpmaktadır. Hergün onlarca öğrenci faşist saldırılarda yaralanmakta, ceza almakta, sürülmekte, okuldan atılmaktadır. Hergün onlarca öğretmen kıyılmakta, hapsedilmekte, saldırıya uğramaktadır. Bunların karşısında, ilerici ortaöğrenim gençliği tüm gücü ile direnmekte, boykotlar, mitingler, yürüyüşler yapmaktadır.

BİRKAÇ ÖRNEK

Ankara Abidinpaşa Lisesi'ne yapılan saldırı sonucu katledilen Ata Yıldırım'ın anısı daha silinmemiştir. Kanlı saldırıların figüranları faşist komandolar Sandıklı Lisesi'nde olduğu gibi kendi arkadaşlarını dahi vurmaktan çekinmemektedirler. Bu saldırıların amacı açıktır: Liseleri ilerici öğrenciler için okunamaz hale getirerek faşist komandoların çiftliği haline sokmak. Bu da hiç kuşkusuz eğitimin faşistleştirilmesine yönelik. Bu şekilde faşistlerin işgali altında bulunan liseler: Ankara Atatürk Lisesi, Ankara Çankaya Lisesi, Ankara Keçiören Lisesi... İlerici öğrenciler bu liselerde derslere alınmamaktadır.

Sürekli faşist saldırganların kanlı eylemlerine sahne olan diğer bazı liseler ise şunlar: Ankara Cumhuriyet Lisesi, İzzet Ünver Lisesi, Ankara Mamak Lisesi, Malatya Atatürk Lisesi, Antalya Çağlayan Lisesi, Hatay Reyhanlı Lisesi, Konya Gazi Lisesi, Eskişehir Bahçelievler Lisesi, Ankara Gazi Lisesi, Karaman Lisesi, Ankara Mimar Kemal Lisesi...

Bu saldırılarda hedef sadece öğrenciler değil. İlerici öğretmenler de saldırıya uğruyorlar. Örneğin faşist komandoların Malatya Turan Emeksiz Lisesi'ne, Horasan Lisesi'ne, Akşehir Lisesi'ne yaptıkları silahlı saldırılarda birçok öğretmen de yaralandı.

KOMANDOLAR ARTI YÖNETİCİLER

MC'nin ilerici öğrencileri sindirme politikası sadece faşist saldırılarla sınırlı kalmamaktadır. Çeşitli liselere tayin edilen faşist eğilimli idarecilerin öğrenciler üzerindeki baskıları gün geçtikçe yoğunlaşmaktadır. Bu baskılardan öğretmenler de payını almaktadır. Bitlis Lisesi'nde 2 ilerici öğretmenin sürülmesi üzerine, öğrencilerin tepkisinden ürken müdür çareyi okulu kapatmakta bulmuştur. İdareciler faşist saldırganlara çanak tutmakta, bazan saldırılarda aktif olarak yer almaktadır. Dergimizin geçen sayılarında Keçiören Lisesi müdürünün bu tavrı sergilenmişti. Amasya Lisesi müdürünün asılsız ihbarlarla iki devrimci öğrenciyi hapse attırdığı da basında geniş ölçüde yer almıştır.

Ankara Gazi Lisesi idarecilerinin "Ülkücü" geleneği ise halen devam etmektedir. Ankara Fen Lisesi, Konya Karaman Lisesi de idari baskıların yoğunlaştığı liselerden.

MESLEK LİSELERİ

İktidarın ortaöğrenim kurumlarını faşistleştirme çabalarının yöneldiği diğer bir yer de meslek liseleridir. Toplumda kalifiye işgücünün kaynaklarından biri olan meslek liseleri, faşizme toplumsal bir taban yaratmak için iktidar açısından bulunmaz yerlerdir.

Bugün hemen hemen faşist saldırıya uğramayan meslek lisesi yok gibi. Bunun sonucunda birçok meslek lisesi komandoların işgali altındadır. Ankara Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi'ne ancak ölümü göze alan ilerici öğrenciler girebiliyor. MC, hemen tüm meslek liselerinin idarelerini faşistleştirmiş durumdadır. Bu idareciler de aynı liselerde olduğu gibi öğrenci ve öğretmen kıyımında aktif olarak rol almaktadır. Siverek Endüstri Meslek Lisesi'nde, 25 öğrencinin okuldan uzaklaştırılmasını protesto etmek için boykota gidilmiştir. Siverek Lisesi öğrencileri de bir günlük boykota giderek arkadaşlarını desteklemişlerdir. Aynı şekilde, idarenin anti-demokratik baskısının yoğun olduğu meslek liseleri ise şunlar: Cumhuriyet Akşam Ticaret Lisesi, Kayseri Erkek Teknik Lisesi, Diyarbakır Endüstri Meslek Lisesi, Diyarbakır Endüstri Meslek Lisesi.

ÖĞRETMENLER UNUTULUR MU?

Öğretmenlerin eğitimdeki etkisine yukarıda değinilmiştir. Bu durum iktidarın da gözünden kaçmamaktadır. Onun için öğretmen okulları ve eğitim enstitüleri ortaöğrenimi faşistleştirme politikasının önemli hedeflerinden birisidir. İdari baskı mekanizmaları buralarda özellikle iyi işletilmektedir. Öğretmen ve öğrenci kıyımları gittikçe dozunu artırmaktadır. Tekirdağ Kız Öğretmen Okulu'nda müdürün kız öğrencileri acımasızca dövdüğü Meclis'e kadar getirilmiştir. Urfa Kız Öğretmen Okulu'nda 130 kız öğrenci "sol fikirler" taşıdıkları gerekçesi ile okuldan uzaklaştırılmışlardır. Mersin İlk Öğretmen Lisesi'nde idarenin, öğretmenler ve öğrenciler üzerindeki baskısı gittikçe yoğunlaşmaktadır. Faşist işgal altındaki Akşehir Öğretmen Lisesi'ne giremeyen 200'ün üzerindeki öğrenci idare tarafından devamsızlıktan sınıfta bırakılmışlardır. Ayrıca 13 öğrenci de okuldan atılmıştır. Buca Eğitim Enstitüsü'ndeki baskıları protesto etmek için direnen öğrencilerden 600'ü okuldan uzaklaştırılmıştır. Aynı nedenlerle Mersin Eğitim Enstitüsü'nde yapılan boykot üzerine 108 öğrenci okuldan atılmıştır. Antalya Eğitim Enstitüsü'nde de idarenin anti-demokratik baskılarını Vali'ye şikayet eden öğrencilerin aldıkları cevap 70 kişinin 25'er gün okuldan uzaklaştırılma cezası alması olmuştur. Bursa Eğitim Enstitüsü'nde 100'ü aşkın öğrenci çeşitli nedenlerle okuldan uzaklaştırılmıştır. Sivas, Çorum ve Amasya Eğitim Enstitülerinde de idare, faşistlerle işbirliği halinde baskılarını yoğunlaştırmaktadır.

KAPİTALİST SİSTEMDE EĞİTİM VE DERSANECİLİK

"DERSHANELERE GİDEN ÖĞRENCİLER ZENGİN ÇOCUKLARI" DİYE DÜŞÜNÜLEBİLİR Kİ, ASLINDA HİÇ DE ÖYLE DEĞİLDİR. ÇÜNKÜ BURJUVAZİ ÇOCUKLARINA EVİNDE ÖZEL DERS ALDIRIYOR, KOLEJLERDE OKUTUYOR VEYA YURTDIŞINDA OKUTUYOR. DERSHANELERE GELEN ÖĞRENCİLERİN BÜYÜK ÇOĞUNLUĞU DAR GELİRLİ AİLELERİN ÇOCUKLARI. ANALAR, BABALAR "ÇOCUĞUM ÜNİVERSİTEYE GİRSİN" DİYE BİRÇOK SIKINTILARA KATLANARAK DERSHANELERE GÖNDERİYOR' REKLAMLARLA, OLDUĞUNDAN ÇOK DAHA CAZİP GÖSTERİLEN DERSHANELERDE KURS GÖREN ÖĞRENCİLERDEN YÜZDE BEŞİ DAHİ ÜNİVERSİTEYE GİREMİYOR. BİRÇOĞU DA ÜNİVERSİTE GİRİŞ SINAVINDA ÇIKACAK SORULARI ALABİLİRİM ÜMİDİYLE DERSHANEYE GİDİYOR.

Toplumdaki kurumların niteliği, toplumun sosyo-ekonomik yapısına bağlıdır. Bu nedenle, bir üstyapı kurumu olan eğitim kurumunu toplumun sosyo-ekonomik yapısından soyutlamadan değerlendirmek gerekir. Diğer üstyapı kurumları gibi eğitim de altyapı tarafından altyapının gereksinmelerine göre belirlenir, düzenlenir. Ayrıca eğitim sisteminin, diğer üstyapı kurumlarına göre altyapı ile daha sıkı bağlantısı vardır ve ondan daha dolaysız olarak etkilenir.

Türkiye, dışa bağımlı bir kapitalist ülke olduğuna göre eğitim sorunlarını ve yarattığı sonuçları buna göre de değerlendirmek gerekir. Bütün sınıflı toplumlarda ve sermaye sınıfının egemen olduğu ekonomilerde olduğu gibi Türkiye' de de eğitim sistemi egemen sınıfların çıkarı doğrultusunda düzenlenmiştir.

Bugün Türkiye'de çok az bir kesimin yüksek öğrenim görme olanağı bulunduğu halde, çok büyük bir kesim yüksek öğretimi amaçlayarak eğitim sürecine giriyor. Üretime dönük okulların yeterli olmaması bunun baş nedeni. Zaten yüksek öğretim araç olmaktan çıkarılarak, amaç haline getirilmiştir ve kapitalizmin eşitsiz gelişme yasası doğal olarak eğitime de yansımıştır. Büyük kentlerdeki liselerden mezun olanlara göre diğer liselerden mezun olanların üniversitelere girme olanağı yok denecek kadar azdır.

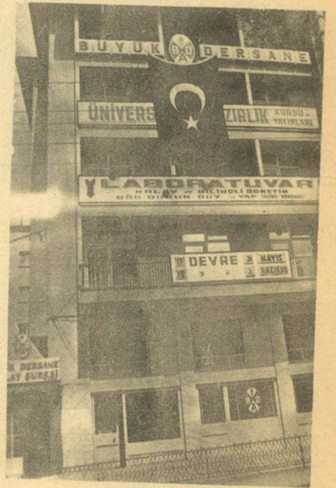
Temel kanunu sömürü olan kapitalist düzende yeni bir sömürü alanı yaratılmıştır: Dershanecilik . Bugün Türkiye'de özellikle büyük kentlerde dershanecilik çok kârlı bir alan olmuştur. Diğer alanlarda olduğu gibi bu alanda da tekeller yaratılmaktadır. Üniversite kapılarında yığılmaların hızla arttığı şu yıllarda birçok yeni dershane açılırken birçokları da büyük dershaneler karşısında rekabete dayanamayarak kapanmak zorunda kalıyor.

Peki dershanelerde, okullardakine göre daha modern eğitim mi yapılıyor? Hayır. 30 kişiden 60 70 kişiye kadar varan sınıflarda üç yılda liselerde verilen soyut bilgiler 100 - 200 saatte tekrarlanıyor, o kadar. Ayrıca dershaneler tarafından çıkarılan test kitapları 50 liradan 200 liraya kadar fiatlarla öğrencilere satılarak sömürü daha da yoğunlaştırılıyor.

"Dershanelere giden öğrenciler zengin çocukları" diye düşünülebilir ki, aslında hiç de öyle değildir. Çünkü burjuvazi çocuklarına evinde özel ders aldırıyor, kolejlerde okutuyor veya yurtdışında okutuyor. Dershanelere gelen öğrencilerin büyük çoğunluğu dar gelirli ailelerin çocukları. Analar, babalar "çocuğum üniversiteye girsin" diye birçok sıkıntılara katlanarak dershanelere gönderiyor. Reklâmlarla, olduğundan çok daha cazip gösterilen dershanelerde kurs gören öğrencilerden yüzde beşi dahi üniversiteye giremiyor. Birçoğu da üniversite giriş sınavında çıkacak soruları alabilirim ümidiyle dershaneye gidiyor.

Öğrencilerle birlikte, bu işletmelerde çalışan öğretmen ve personel de aynı şekilde sömürülüyor.

Var olan eğitim sistemi içerisinde, dershanelerin de birer sömürü aracı olması doğal. Umudun sömürüldüğü bu yerlerin eğitime hiçbir katkıları yok. Bu sorun ancak eğitimin üretime dönük olarak yapılması, okullarda "ders" adı altında boşa harcanan zamanların iyi değerlendirilebilmesi, kısacası eğitim sisteminin yeni baştan düzenlenmesi ile çözülebilir.

Faşist saldırılarla ilerici öğrencileri sindirme ve buraları faşist komandoların karargâhı haline getirme politikası öğretmen okulu ve eğitim enstitülerinde de sürdürülmektedir. Ankara İki Yıllık Eğitim Enstitüsü, Diyarbakır Öğretmen Lisesi, Gaziantep Eğitim Enstitüsü faşist Komandoların işgali altında bulunan okullardandır. Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü de bir avuç komandonun silahlı işgalindedir. Öğrencilerin tamamına yakını süresiz boykotta bulunmaktadırlar. Faşist saldırılara hedef olan diğer öğretmen okulları ise şunlar: Adana Düziçi Öğretmen Lisesi, Sivas Eğitim Enstitüsü, Adana Eğitim Enstitüsü, Akçadağ İlköğretmen Okulu, Eskişehir Eğitim Enstitüsü, Malatya Mustafa Kemal Eğitim Enstitüsü... Bolu İlköğretmen Lisesi ve Eğitim Enstitüsü'nde saldırıya uğrayan öğrencilerden 200'ü aşkın bir kısmı okuldan atılmıştır. Bu saldırılar sonucu faşistlerin işgali altına giren Akşehir İlköğretmen Lisesi öğrencilerinin başta Cumhurbaşkanı olmak üzere çeşitli yerlere gönderdikleri, bu durumu açıklayan mektupları geçmiş sayılarımızda yer almıştı.

MÜFREDAT PROGRAMI DA DEĞİŞTİRİLİYOR

MC iktidarının ortaöğrenim kurumlarını faşistleştirme politikası sadece saldırı ve baskılarla sınırlı kalmamaktadır. Hükümet bu konuda birtakım uzun vadeli hesaplar da yapmaktadır. Yeni müfredat programı ve disiplin yönetmelikleri bunun en açık delilleridir. Bu program ve yönetmeliklerle ortaöğrenim kurumları üzerindeki baskı daha da yoğunlaştırılmakta, faşist ideoloji öğrencilere ders olarak yutturulmak istenmektedir.

GENÇLİK DİRENİYOR

Tüm bunlara karşın, ortaöğrenim gençliği bütün gücü ile direnmektedir. Giderek bu direniş hareketinde öğrenci aileleri de aktif yer almakta, çocuklarının haklarını savunmak için tüm olanaklarını kullanmaktadırlar. Bu direnişin önemli biçimlerinden biri de öğrencilerin yaptıkları boykotlardır. Çeşitli okullarda faşist saldırı ve baskıları protesto etmek ve birtakım akademik hakları almak için yapılan boykotlar geniş öğrenci kitleleri tarafından aktif olarak desteklenmektedir. Sincan Lisesi'nde, Ankara Cumhuriyet Lisesi'nde, Samandağ Lisesi'nde, Darüşşafaka Lisesi'nde, Mersin Öğretmen Lisesi'nde, Ankara Abidinpaşa Lisesi'nde, Ankara Yıldırım Beyazıt Lisesi'nde, Ankara Mamak Lisesi'nde, Konya Selçuk Eğitim Enstitüsü'nde, Akşehir Lisesi'nde, Diyarbakır Endüstri Meslek Lisesi'nde faşist saldırıları ve idare baskısını protesto boykotları, faşistlerin, idarenin ve iktidarın tüm çabalarına rağmen kırılamamıştır. Diyarbakır Eğitim Enstitüsünde öğrenciler bir takım akademik isteklerle boykota gitmişler ve önemli haklar elde etmişlerdir. İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü boykotu 46 öğrencinin tutuklanmasına rağmen başarıyla sürdürülmüştür.

İktidarın bu sistemli saldırıları karşısında, orta öğretimi demokratik, halkın çıkarlarından yana bir işleyişe kavuşturmak ancak aynı şekilde sistemli bir mücadeleyle mümkün.

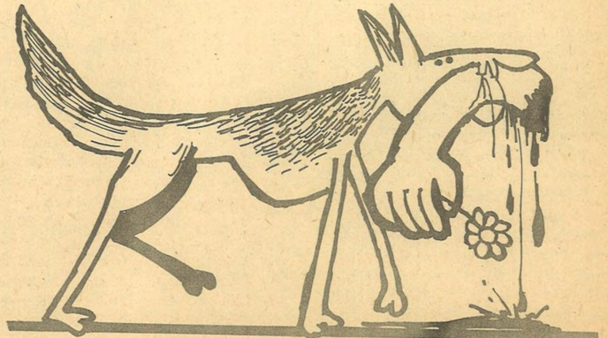
Bugün için ortaöğrenim kurumlarının acil talepleri; can güvenliğinin sağlanması, öğretmen kıyımlarının durdurulması, iktidarın keyfi uygulamalarına son verilmesi. Bunların sağlanması için de her geçen gün daha geniş bir çevre harekete geçiyor. Öğrenciler, öğrenci velileri ve halk, iktidarın baskı politikasına karşı direniyor. Saldırıları göğüsleyebilmenin tek yolu da bu zaten.

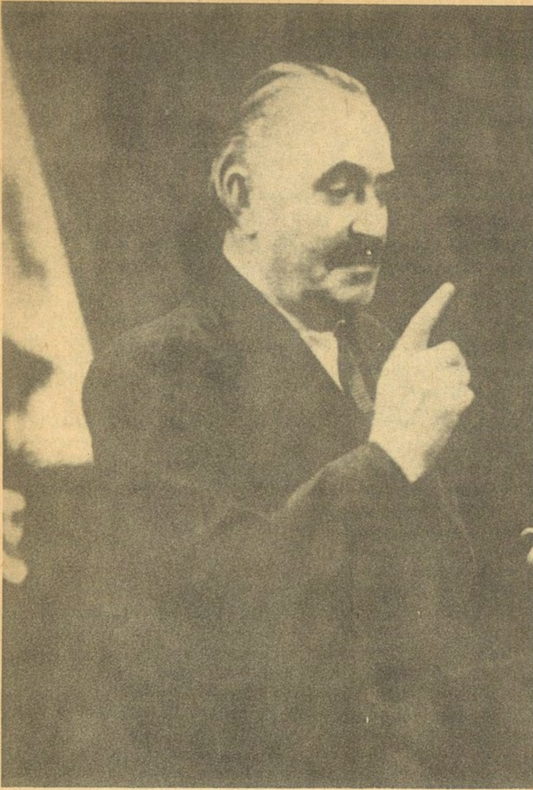
Bunların yanında bir de daha uzun vadede mutlaka çözülmesi gereken sorunlar var. Bu sorunların çözümüne okul aile birliklerinin önemli katkıları olabilir. Bu nedenle okul aile birlikleri, üçbeş kişinin geçim kaynağı olma durumundan çıkarılarak, öğrenci sorunlarıyla ilgilenir bir kurum haline getirilmelidir.

Okullarda öğrencilerin ders dışı faaliyetlerini güdüm altında tutabilmek için ve bu işlevini yerine getirebildiği sürece çalıştırılan sosyal faaliyet kolları gericilerin bir aracı olmaktan kurtarılmalıdır.

Okulların büyük bir çoğunluğunda çalıştırılmayan, bir çok öğrencinin bile olmadığı öğrenci temsilciliğine ilerici öğrencilerce sahip çıkılmalı, bu mekanizma işletilmelidir.

Ancak bu yollarla öğrencilerin, kitap, ders yükü vb. sorunları etrafında öğretmen, öğrenci ailesi ve öğrencilerin dayanışması ve harekete geçirilmesi sağlanabilir ve çözüme ulaşılabilir.

FAŞİZMİ SANIK SANDALYESİNE OTURTAN İLK BÜYÜK MÜCADELE ADAMI:

G.F. DİMİTROV

18 Haziran'da 94. doğum yıldönümü kutlanacak olan Georgi Dimitrov'un hayatı, yalnız bir sosyalist mücadele adamının zeka ve cesareti nasıl bütünleştirdiğinin değil, aynı zamanda genç bir sosyalistin yetişmesinin ve Parti saflarına hazırlanmasının da bir örneğidir.

1882'de Bulgaristan'ın Pernik kentinin Kovacevtsi köyünde doğan Dimitrov, 14 yaşındayken basın işçisi olarak devrimci mücadeleye atıldı. Okulunu parasızlıktan ötürü bırakmak zorunda kaldı, ama bütün sosyalist yayınları takip ediyordu. Basın İşçileri Birliği'ne giren Dimitrov, saymanlık ve başkanlık görevini aldığı zaman daha 18 yaşındaydı. Bilgisi ve çalışkanlığıyla bütün işçilerin güven ve saygısını kazanmıştı. Kendisini bütün gücüyle o büyük zorlu yola, parti yaşamına adım atabilmek için yetiştiriyordu. 20 yaşındayken Parti'ye katıldı.

Dimitrov, Bulgaristan'daki işçi hareketlerinin daha emekleme yılları olan 1903'te Savmokov'da ilk sosyalist gençlik derneğini yönetti. Gençliğin kapitalizm koşullarında vereceği mücadelenin, örgütlenmesinin hedef ve ilkelerini çizdi. 1909'da toplanan 16. Parti kongresi Dimitrov'u Merkez Komitesi üyeliğine ve Sendikalar Birliği yöneticiliğine getirdi. Dimitrov bu görevlerde yılmadan ve yorulmadan çalıştı. Dimitrov Bulgaristan Devrimi boyunca, devrimin en temel ve can alıcı noktalarını herkesten daha iyi ve tam olarak ifade etmeyi başarmıştı. Sosyalizm mücadelesine bağlılığıyla birlikte, bu başarısı onun devrimin önderi olmasını sağlamıştı.

Bulgaristan'da, 1923 yılı başında iktidarda bulunan "Çiftçi Birliği", kasabalarda ve köylerde taraftarlarını gittikçe artırıyordu. Hezimete uğrayan burjuvazi Çiftçi Birliği Hükümetini devirmeyi planlıyordu. Ve 8 Haziran 1923 gecesi, faşist bir darbeyle Çiftçi Birliği hükümetini devirdi. Bir anti-faşist katliama başladı. Bulgaristan Komünist Partisi olup biteni, şehir ve köy burjuvazisinin aralarındaki bir savaş olarak niteliyor ve savaşa karışmayacağını açıklıyordu. Bu, Dimitrov'un da belirttiği gibi emekçilerin faşizme karşı duyduğu nefreti değerlendirememekti. Devrimci olsun olmasın, bütün anti-faşistleri harekete geçirici ve yönlendirici tek gücün işçi sınıfı partisi olduğunun kavranamaması idi. Bu yanlışın kavranmasıyla birlikte, BKP 22 Eylül gecesi anti-faşist ayaklanma kararı aldı. Ayaklanmanın yöneticileri Dimitrov ve arkadaşı Kolarof'du. Fakat ayaklanma başarısızlıkla sonuçlandı. Dimitrov bazı arkadaşlarıyla birlikte Bulgaristan'ı terketmek zorunda kaldı. Arkadaşlarının bir çoğu da öldürüldü.

1930'larda Almanya'da Hitler iktidara geldi. Şimdi sıra, başta sosyalistler olmak üzere tüm toplumsal muhalefetin "başını ezmekte"ydi. Bu amaca ulaşabilmek için bir provokasyon düzenlendi ve Reichstag Hitler'ciler tarafından yakıldı. Bu olay "beynelmilel komünizmin" hükümete karşı girişeceği ayaklanmanın başlangıcı olarak gösterildi. Geniş bir anti-faşist katliamıyla birlikte, demokratik hak ve özgürlüklerin yok edilmesinin bahanesi olarak kullanıldı. Bir komünist olarak tanıtılan akıl hastası Van Der Lube, Alman Torgler, Bulgar Dimitrov, Popov ve Panev bu olaya ilişkin olarak tutuklanarak yargılandılar. Ama mahkemede Hitler'cilerin ummadığı bir şey oldu. Sosyalizmin kararlı savaşçısı G. Dimitrov sanık durumundan savcı durumuna geçti. Sanık sandalyesini emekçi halkın faşizmi lanetleyen bir kürsüsü haline getirdi. İşçi sınıfının uluslararası dayanışma bayrağını yükseltti. Dimitrov gibi böylesine metin ve kararlı bir insan ancak sosyalist mücadele içinde yetişebilirdi.

Bütün dünya, bu yiğit insanın serbest bırakılması için protesto gösterileri yapıyordu. Ve mahkeme beraat kararı vermek zorunda kaldı. Bu, Dimitrov'un kişiliğinde, sosyalizmin başarısı idi.

Dimitrov 1934'de III. Enternasyonal'in Orta Avrupa Ülkeleri Sekreteri oluyor, Enternasyonal'in 7. kongresine sunduğu raporda faşizme karşı mücadelenin kurallarını koyuyordu. O, faşizme karşı savaşın, ancak emperyalizme karşı savaşla birlikte ve anti-emperyalist güçlerce yürütüldüğü ölçüde tutarlı bir savaş olabileceğini söylüyordu. Gerçekten anti-emperyalist bir savaşın, ancak ve ancak kapitalizme karşı sosyalizm için verilen savaşa dayanabileceğini gösterileri gibi; anti-faşist güçlerin, anti-emperyalist güçlere dönüştürülmesinin ve bunların sosyalizmin yedek güçleri olarak eğitilmelerinin, faşizme karşı savaşın boyutlarını genişletirken, sosyalizm için gerekli koşulların olgunlaştırılmasını da getireceğini gösteriyordu.

Bu politika doğrultusunda çalışan Dimitrov'un partisi Hitler faşizmine karşı yürekli bir partizan hareketi örgütledi. 9 Eylül ayaklanmasıyla faşizme kesin darbeyi vurdu. G. Dimitrov bundan sonra ülkesinde sosyalizmin kurulmasına Halk Cumhuriyeti Başkanı olarak katkıda bulundu. 2 Temmuz 1949'da, tedavi için gittiği Moskova'da öldü.

Gençlik için Dimitrov'un yaşamı ve mücadelesi her zaman ilham kaynağı olacaktır. Ve kendi söylediği gibi: "Tarihin tekerleği dönüyor, ilerliyor ve sosyalizmin son zaferine kadar dönmesine devam edecektir."

İKİ KURBAN

TARİHTE BELİRLİ DÖNEMLERİ SİMGELEYEN BAZI OLAYLAR VARDIR. KARI-KOCA ROSENBERG'LERİN SOVYETLER BİRLİĞİ'NE ATOM BOMBASININ SIRLARINI SATMAK "SUÇUYLA" YARGILANARAK, 19 HAZİRAN 1953'TE İDAM EDİLMELERİ DE, II. DÜNYA SAVAŞI SONRASI, KAPİTALİST ÜLKELERDE ANTİ-KOMÜNİST PROPAGANDANIN DORUK NOKTASINA ULAŞTIĞI "SOĞUK SAVAŞ" YILLARINI SİMGELEYEN, DEMOKRASİ VE BARIŞTAN YANA OLAN HERKESİN NEFRETLE ANDIĞI BİR OLAYDIR.

Kapitalist ülkelerin umduklarının aksine, dünya yüzündeki o zaman tek sosyalist ülke olan Sovyetler Birliği'nin, 2. Dünya Savaşından Hitler faşizmini yenerek çıkması, sosyalizmin yeryüzünde bir sistem olarak belirmesi, kapitalist-emperyalist sistem için kaçınılmaz sonunu işaret eden tehlike çanlarıydı. Burjuvazi, sonunu geciktirebilmek, iç çelişkilerini bastırabilmek için geleneksel silahına, anti-komünist propagandaya daha sıkı sarıldı.

"Yaklaşan büyük tehlikeye, dünyayı istila etmeye hazırlanankomünizme" karşı toplumu şartlandırabilmek için her yol kullanıldı. ABD'de "Amerikaya Karşı Çalışmaları Araştırma Komitesi", "Sovyet Rusya'nın ajanlarını" yakalayabilmek için çalışmalarını hızlandırdı. Sahte belgeler, sahte şahitlerle binlerce insan mahkum edildi. Binlerce insan kara listeye alındı, işsiz bırakıldı, yoksulluk çekmeye mahkum edildi. Bu dönemin kendisine özgün baskı uygulamaları o denli çeşitlilik kazandı ki, daha sonra bunlar bu hareketin başını çeken Senatör Mc Carthy'nin adından esinlenerek, Mc Carthy'cilik olarak adlandırıldı.

Tüm bunların yanında, sosyalist sistemin başarılarını da gölgelemek gerekiyordu. Savaştan büyük yüklerle çıkan Sovyetler Birliği, bu sıralarda ilk atom bombasını imal etti. Sosyalizmin bilim ve teknoloji alanındaki bu başarısını, başka nedenlere bağlayabilmek, toplumdaki ilerici ve yurtsever çevrelere gözdağı verebilmek için iki kurban seçildi: Bay ve Bayan Rosenberg'ler.

Rosenberg'ler atom bombasının sırlarını çalıştıkları laboratuardan çalarak, Sovyetler Birliği'ne satmakla itham edildiler. Ve suçlu oldukları "ispat" edilerek idam edildiler.

Gelişen sosyalist sistem ile dünya işçi sınıfı hareketinin etkisi ve barış içinde bir arada yaşama politikası, soğuk savaş yıllarının geride kalmasını sağladı. Demokratik güçlerin baskısıyla, bugün Rosenberg'lerin davasına yeniden bakılmakta. İşçi, emekçi yığınların nazarında ispat edilmiş olan Rosenberg'lerin suçsuzluğunu, bu yığınların gelişen hareketinin etkisiyle burjuvazi de itiraf etmek zorunda kalacak. Ve gün gelecek mahkemelerde gerçek suçlular yargılanacak.

YAYINIMIZA ARA VERİRKEN

Elinizdeki sayıyla birlikte, sonbaharda yeniden çıkmak üzere, yaz aylarında dergimizin çıkışını durdurmuş bulunuyoruz. Yaz aylarında, çoğunlukla üniversite çevrelerinde elden satılan dergimizin satış imkanının daralacak olması ve dergimizin daha nitelikli çıkabilmesi için gerekli şartların yaratılmasının zamana bağlı olması; bu kararın alınmasını gerektirdi.

Sonbaharda daha kapsamlı, daha nitelikli bir dergiyle karşınıza çıkmak umuduyla..

İLERİCİ GENÇLİK

ANKET DÜZENLİYORUZ

Sorunlarınızı, nelere ilgi duyduğunuzu, vaktinizi nasıl geçirdiğinizi öğrenmek ve Dergimizin çıkışında yararlanmak için bir anket hazırlamış bulunuyoruz. Bu anketi daha sonra bütün abonelerimize postalayacağız. Bunun dışında, anketi doldurmak isteyen, çevresindekilere doldurtmak isteyen arkadaşlar adresimizden mektupla isteyebilirler.

İLERİCİ GENÇLİK

İŞÇİ SINIFI 15-16 HAZİRAN YOLUNDA

Türkiye işçi sınıfının yüzyılı aşkın mücadelesi içinde tarihi dönüm noktaları vardır. 15 - 16 Haziran bu dönüm noktaları arasında en önemlisi, en belirginidir. 15 - 16 Haziran hareketi, 1961 Anayasası'nın getirdiği hak ve özgürlüklerin hayata geçirilmesi dönemi olan 61 - 71 döneminde, emekçi yığınlarla hakim sınıfların çıkar çatışmalarının uç noktaya vardığı bir sırada meydana gelmiştir.

SARI SENDİKACILIĞA HAYIR !

1960 öncesinde işçi sınıfının mücadelesini dizginleme çabası, güdümlü sendikacılığın kurulmasını getirdi. Sendikal hareketin denetim altında bulundurulması, hakim sınıfların arzu ettikleri bir işti. Amerikan tipi sendikacılık bu özlemle beslendi, geliştirildi. Ancak 61 - 71 dönemi hakim sınıfların azruları doğrultusunda gelişim göstermedi. Göreceli hak ve özgürlükler ortamında işçi hareketleri giderek gelişti. Bu dönemdeki işçi eylemlerinin % 26'sı ilk beş yıllık dönemde meydana gelirken bu oran 1965 sonrası dönemde % 74'e ulaştı.

DİSK KURULUYOR

Tüm bu gelişmeler, DİSK'in kurulmasına yol açtı. DİSK kısa sürede güçlendi. Türk-İş'in işçi sınıfındaki tekeli kırılıyor, sonu her aşamada biraz daha yaklaşıyordu. Hakim sınıflar bu gidişi tereddüt içinde izliyorlardı; ancak izlemek bu gidişi durduramıyacaktı. Öyleyse durduracak tedbirler alınmalıydı. Böyle düşünenler Demirel hükümeti vasıtası ile 274 ve 275 sayılı sendikalar, toplu sözleşme ve iş yasasında değişiklikler yaparak DİSK'i çökertmeye çalıştılar.

Ancak bu yasa değişikliğine tepki büyük oldu. Sadece DİSK'li işçiler değil, Türk-İş'e bağlı işçiler de bu yasa değişikliğine karşı çıktılar.

İŞÇİ DİRENİŞİ

İşçiler 15 - 16 Haziran günleri fabrikalarda işlerini bırakarak direnişe geçtiler. 15 Haziran günü 100 bine yakın işçi, İstanbul, İzmit ve Gebze'de 133 işyerinde iş bıraktı. Ankara asfaltı, Eyüp, Kağıthane, Haliç çevresi "Patronsuz Türkiye", "Kahrolsun Faşizm", "Zincirlerimizden başka kaybedecek bir şeyimiz yok" sloganları ile inledi.

16 Haziran günü direniş genişleyerek devam etti. İşçilerin karşısına polisler ve askerler çıkarıldı. O ana kadar olaysız geçen gösteriler sokak çatışmalarına dönüştü. Bu çatışmalarda üç işçi öldü. Yüzlercesi de yaralandı. Sıkıyönetim ilân edilerek yüzlerce işçi tutuklandı.

Yasa değişikliği, 15 - 16 Haziran direnişinin zorlamasıyla ve TİP'nin Anayasa Mahkemesine itirazı üzerine iptal edildi. İşçi sınıfının, mücadelesinde kararlı ve azimli olduğu müddetçe, elde edemiyeceği başarı yoktur. Bunu dostdüşman herkes kavramıştır. Kavranan önemli bir konu daha vardı. "Sol"da işçi sınıfının varlığını tartışma konusu yapanlar, bu varlığı kavramak zorunda kaldılar. İşçi sınıfına "ideolojik öncülüğü" vererek "fiili öncülüğü" kendilerinde saklı tutanlar da 15 - 16 Haziran olaylarını hükümetin ve DİSK yöneticilerinin ortak oyunu olarak değerlendirdiler. Tüm değerlendirmelerine rağmen işçi sınıfı politik alanda varlığını ispat etmişti.

İşçi sınıfının politik etkinliğini reddedenler, aynı zamanda, işçi sınıfının yerine başka güçleri geçirmek isteyenlerdi. Bunların bazıları, gençliği de ona karşı bir alternatif olarak görüyorlardı. Bu görüşler, gençliği de yanlış yollara sürüklemeyi amaçlıyordu. İşçi sınıfının politik uyanıklığını kanıtlaması, gençlerin de bu kasıtlı, bölücü görüşlerin içyüzünü daha iyi kavramalarını sağladı.

27 MAYIS KUTLANMAMAYA BAŞLANIRKEN

27 Mayıs hareketi, bugüne değin çeşitli şekillerde değerlendirildi. 27 Mayıs, kimileri için devrim, kimileri için darbe, kimileri için de küçük burjuva aydın kesimin özlemlerini dile getiren bir hareketti. 27 Mayıs'ın ne olduğunu anlayabilmek için, 27 Mayıs öncesi Türkiye şartlarına bakmakta yarar var.

Türkiye'de kapitalizmin gelişimi, başından beri emperyalizme bağımlı olduğundan güdük kalmış, bağımlılığı ve geriliği içinde taşıyan bu süreç boyunca burjuvazi, sürekli olarak baskı ve şiddet uygulamalarına başvurmuştur. 1920 - 60 dönemi işçi ve emekçi sınıfların sürekli baskı altında tutulduğu bir dönemdir. İşçi sınıfı hareketinin nicel ve nitel olarak zayıf olması, bu dönemde demokratik hak ve özgürlüklerin alabildiğine kısıtlanmasını da beraberinde getirmiştir.

1950 yılında işbaşına gelen Menderes hükümeti döneminde baskı ve şiddet uygulamaları had safhaya ulaşmıştır. Menderes hükümeti toplumsal muhalefeti boğmaya uğraşıyor, bürokrat kesimde işten el çektirme ve sürme uygulamalarını arttırıyordu. Olağanüstü yetkilerle donatılmış komisyonlar çeşitli kuruluşlar hakkında soruşturma açıyorlardı. Bu hesapsız girişimler sonucu, ordu ve bürokrat kesimler içinde huzursuzluk artmış, hükümet devletin diğer organlarında denetimi büyük ölçüde yitirmiş, devlet kademelerinde anarşi had safhaya varmıştı.

Bu durumda, toplumun o andaki en örgütlü gücünün devlete el koyması için bütün koşullar olgunlaşmıştı. Ordunun müdahalesi, ordu bünyesindeki ve çevresindeki bürokrat kadroların, iktidarın politikasından mağdur durumda olmaları nedeniyle muhalefetten yana olmuştu. Ordu hareketinin iktidarın sınıf niteliğinde bir değişiklik yapmamış olması, burjuvazinin bu harekete tepki göstermemesine neden olmuştu.

Bu açıdan bakıldığında, 27 Mayıs iktidarın sınıfsal yapısını değiştirmediğinden, bir devrim değildir.

27 Mayıs hareketinin en önemli sonucu, demokratik hak ve özgürlüklere yaygınlık kazandırmış olmasıdır. 1961 Anayasası'yla örgütlenme hakkı, toplu sözleşmeli grevli sendika hakkı, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı, düşünce ve inanç özgürlüğü yasallaşmıştır. 27 Mayıs'a dek çetin şartlar altında mücadele veren işçi sınıfı ve emekçi sınıf ve tabakalar, 60 sonrası dönemde kazanılmış haklarını hayata geçirmişler, mücadelelerini hızlandırmışlardır. Bu gelişimle birlikte, Türkiye'de sosyalist mücadele güçlenmeye başlamıştır.

Sol potansiyelin hızla artması, burjuvaziyi ürkütmüş, burjuvazi 27 Mayıs Anayasası'yla kabul etmek zorunda kaldığı hak ve özgürlükleri kısıtlama çabalarına girişmiştir. 1960 sonları bu amaçla yöneltilen saldırıların ve girişilen tertiplerin yoğunlaştığı bir dönem olmuştur. 12 Mart'ı izleyen faşist dönem boyunca, demokratik hak ve özgürlükler büyük ölçüde kısıtlanmış, işçi ve emekçi sınıfların kazanımları geri alınmıştır. Fakat, burjuvazinin umudunun aksine emekçi sınıflar 12 Mart döneminden daha bilinçlenmiş, daha kararlı olarak çıkmışlar, mücadeleleri daha üst boyutlara ulaşmıştır.

Bu gelişmelerin karşısında, burjuvazi gelişen sınıf mücadelesini baskı altına alabilmek, faşizmi yeniden tezgahlayabilmek için MC'yi işbaşına getirmiştir. Kuruluşundan bugüne kadarki uygulamalarıyla en temel hak ve özgürlüklere dahi tahammülsüzlüğünü ispat eden MC iktidarı döneminde bu yıl ikinci defa 27 Mayıs Hürriyet ve Anayasa bayramı kutlandı. Daha doğrusu geçiştirildi. Anayasa ve demokrasi düşmanı bir iktidardan beklenir bir davranışla MC bu bayramı yığınlara unutturmaya uğraştı. Milyonlara hitap eden TRT'de bu bayrama ilişkin programlar defi hacet kabilinden yer aldı.

Başbakanının ağzından defalarca Anayasayı lüks ilân eden bir iktidardan bundan başka bir davranış beklenemezdi. Yalnız bu davranışın doğal olması, buna karşı kayıtsız kalınmasını gerektirmiyor. Her fırsatta MC'nin içyüzünü daha geniş yığınlara açıklamak, MC'nin taban kaybedişini hızlandırmak demokrasiden yana olanların görevi.

AFRİKA'NIN KURTULUŞU

25 MAYIS, AFRİKA HALKLARINCA KURTULUŞ GÜNÜ OLARAK KUTLANIYOR. BU GÜN, 17 HAZİRAN ULUSLARARASI SİLAHSIZLANMA GÜNÜ VE NÜKLEER SİLAHLARIN YAYILMASINI ÖNLEME ANLAŞMASININ İMZALANDIĞI 13 HAZİRANLA AYRI BİR ANLAM KAZANIYOR. VE BU YIL, AFRİKA HALKLARININ KURTULUŞ GÜNÜNÜ, BAĞIMSIZLIĞINI YENİ KAZANAN ANGOLA HALKI AYRI BİR COŞKUYLA KUTLAYACAK.

Afrika, ikinci dünya savaşı öncesine kadar, üzerindeki ülkelerden büyük bir kısmının sömürge ve yarı sömürge olduğu bir kıta. Günümüzde ise, Afrika ülkelerinin hemen hepsi bağımsızlığını kazanmış durumda, ya da kazanmanın eşiğinde. Emperyalizm, Afrika'da tutunabilmek için, Güney Afrika Cumhuriyeti, Rodezya ve Batı Sahrası gibi yerlerde son ümitsiz çabalarını harcamakta.

Zengin maden kaynaklarına sahip Güney Afrika Cumhuriyeti ve Rodezyada, yönetim ırk ayrımına dayanan gerici, beyaz bir azınlığın elinde. Siyahlar en temel insan hak ve özgürlüklerinden dahi yoksunlar. Ve bu ülkelerin halkları emperyalizmin boyunduruğundan kurtulmak, insanca yaşamak için mücadele ediyorlar. Ülkenin tüm zenginliklerini elinde tutan beyaz azınlık, iktidarını sürdürebilmek için emperyalist ülkelerin desteğine muhtaç. Emperyalist ülkeler de bu yönetimleri desteklemekle birlikte, bölgede denetimi tümüyle ellerinden kaçırma ihtimaline karşı tedbirler düşünüyorlar. Siyahları da, kendi denetimleri altında olmak kaydıyla, yönetime katmaya taraftar gözüküyorlar. Ancak bu konuda Güney Afrika Kurtuluş Örgütüyle, ırkçı yöneticiler arasında yapılan görüşmeler çıkmaza girmiş bulunuyor. Örgütün oyuna gelmeyeceğini göstermesi, emperyalistleri ve ırkçı yöneticileri çaresiz bırakıyor.

SAHRA

Afrika'da emperyalizmin denetimi altına almaya uğraştığı bir başka bölge de Batı Sahrası. Zengin fosfat yataklarına sahip olan bu bölge, İspanya, Fas ve Moritanya üçlüsünün uyguladığı bir planla, Fas ve Moritanya arasında paylaşılmış bulunuyor. Birleşmiş Milletler'in Sahra halkının kendi kaderini tayin etmesi gerektiği yolundaki kararına uymayan Fas ve Moritanya, Sahra halkına karşı yoğun bir terör uygulamasına girişmiş bulunuyorlar. Emperyalizm yanlısı bir politika izleyen bu iki ülkenin tutumunda ekonomik nedenlerden çok politik nedenler rol oynuyor. Emperyalizmin, bölgedeki ilerici gelişmeleri durdurmak, bu arada Cezayir'i kuşatma altına alma çabalarına yardımcı oluyorlar. Ancak Sahra halkı bağımsızlığı için mücadelesine devam ediyor. Sahra halkının temsilcisi Polisario cephesinin 27 Şubatta kurduğu, Sahra Demokratik Arap Cumhuriyeti tüm ilerici güçlerce destekleniyor.

ORTA DOĞU

Tümüyle Afrika kıtası üzerinde yer almayan, ama geleceği Afrika halklarının geleceğini yakından ilgilendiren bir bölge de Orta Doğu. Emperyalizmin, Kuzey Afrika ve Akdeniz bölgesi üzerinde etkinlik kurabilmek için, Orta Doğu bölgesinde güvenilir dostlara ihtiyacı var. Bu dostlardan birisi yeni kazanılan Mısır Arap Cumhuriyeti. Arap ülkeleri arasında, ilerici niteliği ile yıllarca belirli bir ağırlığa sahip olan Mısır, sosyalist ülkeler ve ilerici güçlerle kurduğu iyi ilişkiler sonucu, Orta Doğu'da barışın kurulması ve Arap halklarının haklarının savunulması yolunda önemli katkılarda bulunmuştu. Ancak bu ülkenin günümüzde Amerikan emperyalizmi ile uyuşmuş olması, bölgede emperyalizmin geriletilmesi ve barışın kurulması yolundaki çabalara darbe vurmaktadır.

Orta Doğu'da bir başka önemli gelişme de Lübnan'da izlenmektedir. Yarı feodal bir siyasal iktidarın yönetiminde, kapitalist yoldan kalkınmaya uğraşan Lübnan iç savaşın eşiğine gelmiştir. Dünya kapitalizminin bunalımının bu ülkede de büyük ölçüde yansıması sonucu, yoksul müslümanlarla zengin hristiyanlar arasındaki çekişme had safhaya varmıştır. Emperyalizm, sınıfsal olan bu sorunu dünyaya din çatışması olarak tanıtmağa uğraşmaktadır ve kendi yararına bir sonuç elde edebilmek için iç savaşı körüklemektedir. Ülkede askeri faşist bir rejimin iş başına gelmesi için uğraşmaktadır. İlerici güçler bu oyunun bozulması amacıyla ülkenin birliğini sağlamaya uğraşmaktadırlar.

ANGOLA

Elbetteki, Afrika'daki en önemli gelişme Angola'nın 500 sene süren sömürgelikten sonra bağımsızlığını kazanması. Angola halkı bağımsızlığını kazanabilmek için çetin savaşlar verdi. Sosyalist ülkelerin ve dünyadaki tüm ilerici güçlerin büyük desteğini gören Angola halkının mücadelesini durduramayacağını anlayan emperyalizm, kurtuluş hareketini kontrol altına alabilmek için sahte kurtuluş örgütleri kurdurdu. Çin Halk Cumhuriyeti yöneticilerince de desteklenen bu örgütlere para ve silah yardımı yaptı. Ancak tüm bunlara rağmen Angola halkı zafere ulaştı. MPLA, FNLA ve UNİTA adlı gerici örgütleri yenerek, 11 Kasım 1975'de Angola'nın bağımsızlığını ilan etti. Şimdi ülkenin kalkındırılması için çalışıyorlar.

SOSYALİZM YOLUNDA

Ülkelerinin çok uzun süre sömürge halinde kalmış olması, Afrika kıtasının dünyanın en geri bölgelerinden birisi olması sonucunu doğurmuş. Bu geri kalmışlık, gelişmiş ülkelerle Afrika ülkeleri arasındaki uçurum, bura halklarının önünde en büyük engel olarak duruyor. Ancak, Afrika halkları bu engeli de aşmaya kararlılar, bağımsızlığını yeni kazanan bir çok Afrika ülkesi politik bağımsızlığın ancak ekonomik bağımsızlık kazanılınca mümkün olabileceğini anlamış bulunuyor. Kapitalist ilişkiler içinde kalkınmanın mümkün olmadığını, bunun mutlak sonucunun yeniden emperyalizmin kucağına düşmek olduğunu kavrıyorlar. Kalkınmanın ancak ve ancak sosyalizmi amaçlamakla mümkün olduğunun bilinci içinde, çabalarını bu yönde harcıyorlar. Bu uğraşın içinde olan ülkelerin başında: Burma, Cezayir, Gine, Kongo Halk Cumhuriyeti, Mali, Tanzanya ve Suriye geliyor.

Bu ülkelerin, bağımsızlık ve kalkınma mücadelelerinde en büyük destekleri sosyalist sistem. Bunu sosyalist sistemin ortaya çıkışıyla birlikte gelişen bağımsızlık hareketleriyle gözlemek mümkün. Emperyalizmin dünyada tek hakim olduğu 1917 öncesi hiç bir bağımsızlık hareketi başarıya ulaşamazken, 917 sonrası ve de özellikle sosyalist sistemin ortaya çıktığı ikinci dünya savaşı sonrası bağımsızlık hareketleri hızla başarıya ulaşmakta, emperyalizmin dünyada etki alanı daralmakta. 1919 öncesi dünya yüzölçümünün yüzde 69'unu sömürge ülkeler oluştururken, bugün bu oran yüzde 4'e düşmüş durumda.

Kapitalist ülkeler işçi sınıfı hareketi de kurtuluş mücadelelerine önemli bir destek. Bu en son, Angola'nın bağımsızlığını kazanmasında Portekiz işçi sınıfının katkısıyla somut olarak ifadesini buldu.

Bağımsızlığını yeni kazanan ve bağımsızlık mücadelesi veren ülkelerin şimdi en çok ihtiyaç duydukları şey barış. Ulusal kaynaklarını kalkınma yolunda harcayabilmek, bağımsızlık hareketlerine dış müdahaleleri önleyebilmek için bu gerekli. Bu konuda da geri kalmış ülkelerin en büyük yardımcısı sosyalist ülkeler.

Etki alanı daraldıkça daha saldırgan bir politika izleyen, tüm ekonomisini askerileştiren, yılda silahlanma için yaklaşık olarak 188 milyar dolar harcayan emperyalist ülkeler, barış politikası her geçen gün daha fazla taraftar buldukça, manevra kabiliyetini kaybetmekte, hızla yaklaşan kaçınılmaz sonunu çaresizlik içinde izlemektedir.

25 Mayıs Afrika kurtuluş ve 17 Haziran uluslararası silahsızlanma gününde dünya halkları barış, özgürlük bağımsızlık yolunda mücadelelerini sürdürüyorlar. Emperyalizmin geriledeği, dünya halklarının ve sosyalist sistemin her gün yeni başarılar kazandığı günümüzde bu yıldönümleri daha anlamlı olarak kutlanıyorlar.

İLERİCİ GENÇLİK
15 Günlük Siyasi Gençlik Gazetesi

Sahibi:
Hüseyin KARAYILMAZ
Sorumlu Müdür:
İlhan NEVŞEHİRLİ
Teknik Sekreter:
Gündüz KUZUGÜDENLİOĞLU
Posta çeki: Deniz Atay 98 558
Baskı: Ak Ofset
Abone Koşulları:
Yıllık : 40.-TL
6 Aylık : 20.-TL
Adres:
Süleyman Sırrı Sok 2/11
Sıhhıye/ANKARA